

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/12/2016
Identifikačné číslo spisu: 6016200260
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6016200260.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: WEBRA Solutions s.r.o., IČO: 36 642 401, Komenského 14532/12C, Banská Bystrica, právne zastúpeného: JUDr. Viera Nováková, advokát, Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, proti žalovanému: Inšpektorát práce Banská Bystrica, Partizánska cesta č. 98, Banská Bystrica, o návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti a o preskúmanie zákonnosti protokolu žalovaného č. IBB-10-14-2.2/P-J4-2015, RPÚ č. 7/2015 zo dňa 07.12.2015, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/32/2016-30 zo dňa 26.09.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a .

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd napadnutým uznesením podľa § 98 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania protokolu žalovaného č. IBB-10-14-2.2/P-J4-2015, RPÚ č. 7/2015 zo dňa 07.12.2015. Žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Z predloženého administratívneho spisu krajský súd zistil, že protokol žalovaného konateľ žalobcu osobne prevzal dňa 07.12.2015. S poukazom na ustanovenie § 57 ods. 2 a 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), ktorý súd prvého stupňa použil pri posudzovaní včasnosti podania žaloby, nakoľko táto bola podaná dňa 08.03.2016, teda v čase účinnosti O.s.p., krajský súd poznamenal, že od dátumu osobného prevzatia napadnutého protokolu žalobcom dňa 07.12.2015 začala plynúť dvojmesačná prekluzívna lehota na podanie žaloby, ktorá uplynula dňa 07.02.2016. V ďalšom zdôraznil, že žalobca podal žalobu osobne na správnom súde až dňa 08.03.2016. Konštatoval tak, že žaloba nebola podaná v zákonom stanovenej lehote, preto s poukazom na uvedené v

zmysle ustanovenia § 98 ods. 1 písm. d) SSP žalobu odmietol. Na podporu svojich záverov súčasne odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžso/24/2012 zo dňa 31.07.2012 a sp. zn. 3Sžf/22/2014 zo dňa 19.05.2015.

3. Žalobca proti uzneseniu krajského súdu podal kasačnú sťažnosť, v ktorej namietal, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi ako účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (dôvod na podanie kasačnej sťažnosti uvedený v ust. § 440 ods. 1 písm. f) SSP) a podanie žalobcu, t.j. žaloba bola nezákonne odmietnutá (dôvod na podanie kasačnej sťažnosti uvedený v ust. § 440 ods. 1 písm. j) SSP).

4. Kasačnú sťažnosť odôvodnil tým, že žalovaný ho v napadnutom protokole nepoučil o tom, že proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie, avšak rozhodnutie - protokol je preskúmateľné súdom, čím žalovaný nesplnil svoju poučovaciu povinnosť.

5. Tak isto vytykal krajskému súdu, že nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi ako účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to tým, že svojim postupom nezachoval rovnosť účastníkov konania a nepostupoval spravodlivo voči žalobcovi ako účastníkovi konania a neodôvodneným, resp. nedostatočne odôvodneným rozhodnutím súdu spôsobil, že žalobca disponuje rozhodnutím, z odôvodnenia konania ktorého nie je zrejmé ako sa súd vysporiadal s jeho obranou.

6. Žalobca zároveň žiadal, aby bol v zmysle ust. § 447 ods. 1 SSP kasačnej sťažnosti priznaný odkladný účinok, pretože je splnená zákonom stanovená podmienka, a to že právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu by hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

7. S ohľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci jeho žiadosti o priznanie odkladného účinku priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok a vzhľadom na dôvodnosť kasačnej sťažnosti zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný v podaní zo dňa 03.11.2016, v ktorom k tvrdeniam žalobcu uviedol, že v ustanovení § 14 ods. 1 zákona o inšpekcii práce sú kogentným spôsobom upravené formálne a obsahové náležitosti protokolu o výsledku inšpekcie práce a záznamu o výsledku inšpekcie práce. Znamená to, že od predmetnej úpravy sa nemožno odchýliť, ani ju vylúčiť alebo obmedziť.

9. Dal do pozornosti, že aj keď má protokol svojim obsahom povahu rozhodnutia (ukladá opatrenia a povinnosti kontrolovanému subjektu), nejde o rozhodnutie v pravom slova zmysle. S poukazuje na Spoločné a prechodné ustanovenia zákona o inšpekcii práce, konkrétne na ustanovenie § 21 ods. 3 zákona konštatoval, že na napadnutý protokol sa nevzťahujú ustanovenia správneho poriadku, teda ani ustanovenie upravujúce náležitosti rozhodnutia. Žalobca tak mal za to, že protokol bol vydaný v súlade so zákonom, že nebol daný zákonný dôvod na to, aby protokol obsahoval poučenie a žaloba žalobcu o preskúmanie zákonnosti protokolu bola podaná oneskorene.

10. V ďalšom žalovaný uviedol, že v prípade odmietnutia žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP (účinného od 01.07.2016), rovnako aj podľa § 250d ods. 3 O.s.p. (účinného do 30.06.2016), ide o tzv. procesné podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť a ktoré je povinný súd skúmať kedykoľvek počas konania. Tieto skutočnosti resp. podmienky sú predpokladom rozhodnutia správneho súdu vo veci samej a súd ich skúma z úradnej povinnosti. Zároveň ide v tomto prípade o tzv. prekluzívnu lehotu, ktorej zmeškanie nemožno odpustiť. Ide teda o takú podmienku konania, ktorej ak jej nedodržanie zistí po preskúmaní žaloby súd, ide o neodstrániteľný nedostatok a je daný ex offio dôvod na odmietnutie žaloby.

11. K žiadosti žalobcu o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti žalovaný uviedol, že nie sú

splnené podmienky na jeho priznanie. Poznamenal, že napadnutý protokol ako taký je len podkladom pre začaté správne konanie o správnom delikte, ktorého výsledkom je rozhodnutie v zmysle § 46 Správneho poriadku. Priznanie odkladného účinku predmetnej kasačnej sťažnosti vo svojej podstate nemá vplyv na rozhodnutie o odmietnutí resp. neodmietnutí žaloby, nakoľko napadnuté rozhodnutie krajského súdu je procesným rozhodnutím a nie je rozhodnutím vo veci samej. Na doplnenie žalovaný uviedol, že správne konanie vedené žalovaným voči žalobcovi ako účastníkovi konania pod č. 17/16-1.0/pok/r. bolo prerušené a to až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vydaného v predmetnom konaní. Žalovaný zároveň podotkol, že žalobca ani dostatočne nezdôvodnil a nepreukázal hrozbu závažnej ujmy, ktorá by mu hrozila.

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol v celom rozsahu, nakoľko nie je dôvodná.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 492 ods. 2 SSP preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť žalobcu je nutné ako nedôvodnú zamietnuť.

14. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii práce“), protokol obsahuje označenie príslušného inšpektorátu práce, meno a priezvisko inšpektora práce, ktorý vykonal inšpekciu práce, označenie kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, miesto a čas vykonania inšpekcie práce, predmet inšpekcie práce, zistené porušenia predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, podpis a vyjadrenie zamestnávateľa alebo ním povereného zamestnanca, alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, k zisteným porušeniam predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a k ďalším skutočnostiam uvedeným v protokole, stanovisko inšpektora práce k tomuto vyjadreniu, dátum vypracovania a dátum prerokovania protokolu, podpis inšpektora práce a odtlačok pečiatky. Protokol obsahuje aj vyjadrenie právnickej osoby alebo fyzickej osoby ku skutočnostiam uvedeným v protokole, ktoré sa jej týkajú, ak ide o vyšetrovanie udalosti uvedenej v § 7 ods. 3 písm. b). Ak bolo zistené porušenie zákazu nelegálnej práce alebo nelegálneho zamestnávania, protokol obsahuje aj čas, keď bolo porušenie zákazu nelegálnej práce alebo nelegálneho zamestnávania zistené, a ak boli preukázané, aj dohodnutú mzdu a dobu trvania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

15. Podľa § 250b ods. 1 O.s.p., žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

16. Podľa § 57 ods. 2 O.s.p., lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

17. Podľa § 57 ods. 3 O.s.p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

18. Podľa § 461 SSP, kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

19. Zo spisu krajského súdu a z pripojeného administratívneho spisu žalovaného kasačný súd zistil, že protokol žalovaného č. IBB-10-14-2.2/P-J4-2015, RPÚ č. 7/2015 zo dňa 07.12.2015 prevzal osobne konateľ žalobcu, a to dňa 07.12.2015, čo potvrdil svojím podpisom.

20. V ďalšom zistil, že dňa 08.03.2016 bola krajskému súdu doručená žaloba žalobcu na preskúmanie zákonnosti protokolu žalovaného. Nakoľko krajský súd mal za to, že došlo k podaniu žaloby po uplynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty, napadnutým uznesením č. k. 23S/32/2016-30 zo dňa 26.09.2016 žalobu žalobcu odmietol práve dôvodiac jej oneskorenosť.

21. Kasačný súd v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu upriamil pozornosť na žalobou napadnutý protokol žalovaného a dospel k záveru, že z dikcie ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o inšpekcii práce vyplýva taxatívne vymedzenie obsahových náležitostí protokolu s tým, že napadnutý protokol žalovaného všetky zákonné náležitosti obsahuje. Keďže zákon o inšpekcii práce neustanovil ako jednu z náležitostí protokolu poučenie o tom, či možno alebo nemožno voči nemu podať opravný prostriedok a zároveň protokol predstavuje len podklad na začatie správneho konania, vyhodnotil kasačný súd námietky žalobcu obsiahnuté v kasačnej sťažnosti za nedôvodné a predovšetkým nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Nemožno nič vyčítať krajskému súdu, ktorý postupoval v zmysle zákona, keď správne oneskorene podanú žalobu odmietol, nakoľko aj kasačný súd po preskúmaní veci dospel k totožnému zisteniu, že žaloba bola podaná po uplynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty, teda oneskorene.

22. Kasačný súd považoval za dôležité vyjadriť sa k námietke žalobcu o preskúmateľnosti protokolu a k porušeniu poučovacej povinnosti žalovaného. Kasačný súd zdôrazňuje svoj názor vyjadrený vyššie (protokol ako výsledok inšpekcie práce nepodlieha súdnemu prieskumu), avšak zároveň dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf/31/2011 zo dňa 25.08.2011, v zmysle ktorého možno dospieť k záveru, že protokol o vykonanej inšpekcii v zásade nie je rozhodnutím vydaným v správnom konaní, ale je v prvom rade správou, či záznamom o tom, že bola vykonaná inšpekcia a aké boli jej zistenia. Nevzťahuje sa naň preto požiadavka formálnych náležitostí rozhodnutia podľa správneho poriadku, resp. podľa osobitného predpisu, ale tieto jeho náležitosti sú upravené osobitne. Z uvedeného teda vyplýva nedôvodnosť žalobcovej námietky o porušení povinnosti žalovaného poučiť žalobcu o možnosti súdneho prieskumu protokolu. Hoci protokol o výsledku inšpekcie sám o sebe nemá povahu rozhodnutia vydaného v správnom konaní a nemá formálne náležitosti takého rozhodnutia, je nevyhnutné s ohľadom na jeho účinky vo vzťahu k právnomu postaveniu kontrolovaného subjektu, považovať ho za tzv. fiktívne rozhodnutia, avšak len v rozsahu vysporiadania sa s vyjadrením kontrolovaného subjektu a v rozsahu uloženia povinnosti kontrolovanému subjektu. Protokol potom treba bez ohľadu na jeho formu považovať za procesný úkon správneho orgánu, ktorého obsah má autoritatívny vzťah k jeho adresátom (žalobcovi), a správny orgán v tomto prípade vystupuje v úlohe vykonávateľa štátnej moci, nie iba v pozícii oznamovateľa. Je preto povinnosťou správnych súdov ako justičných orgánov demokratického a právneho štátu pri interpretácii zákonov zabrániť faktickému odopretiu spravodlivosti tiež cestou aplikácie princípu priority ústavne konformnej interpretácie jednoduchého práva. A tak protokol o výsledku inšpekcie, aj keď nie je rozhodnutím vydaným podľa správneho poriadku, nemá jeho náležitosti, a teda nie je rozhodnutím, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť, za uvedených okolností podlieha súdnemu prieskumu.

23. Kasačný súd má za to, že v prejednávanom prípade došlo k oneskorenému podaniu žaloby, preto považoval postup krajského súdu za správny a zákonný. Vychádzajúc z uvedeného kasačný súd, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu, dospel k záveru, že táto nie je dôvodná, preto ju v zmysle ustanovenia § 461 SSP zamietol.

24. Kasačný súd zároveň rozhodol, že kasačnej sťažnosti neprizná odkladný účinok, hoci jeho priznanie by nebolo v rozpore s verejným záujmom, nakoľko preskúmaním spisového materiálu nedospel k záveru, že by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila žalobcovi závažná ujma. Súd má za preukázané, že napadnutý protokol žalobcu bol len podkladom na začatie správneho konania voči žalobcovi, ktoré bolo rozhodnutím žalovaného č. k. 17/16-1.0/pok/r./p. zo dňa 27.04.2016 až do právoplatnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa prerušené. Vo svetle uvedeného kasačný súd návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 SSP v spojení s ustanovením § 188 SSP zamietol.

25. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 4 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 4 SSP a analogicky podľa § 168 SSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.